

Pouliční šachy – tradiční zábava v centru Sarajeva

Ubytování

Najít ubytování není problém. Nejlevnější variantou je bydlení v soukromí. Spolehlivá **Turistička Agencija Ljubicića** (ul. Mula Mustafe Bašeskije 65, Baščaršija, tel. +387 33 232 109, mobil 066/131813) nabízí pokoje v blízkosti centra i dále od středu. Ceny se pohybují od 22 do 65 KM (1 KM = cca 0,50 eura) za osobu. **Bosnia Tours** (ul. Maršala Tita 54, tel. +387 33 202 207) má dostatek pokojů v blízkosti centra za 40 KM na osobu (70 za dva). Pokud se vám pokoje nelíbí, lidé z agentur vám jistě ukáží jiné.

Pansion Train (Halida Kaj-taza 11, tel. +387 33 615 653) – penzion v nepojízdném spacím železničním vagónu, stísněný prostor, ale čisté pokoje. Cena 33/40 KM.

Pansion Konak (Mustafe Bašeskije 48, tel. +387 33 533 506) se nachází na starém městě. Cena 40/60 KM. Hotely většinou začínají někde na cenách 150 KM a šplhají ke 300. Za všechny ten nejproslulejší – **Holiday Inn** (Zmaja od Bosne 4, tel. +387 33 288000), který nabízí pokoje od 88 USD.

Časopis **IN** spolupracuje s řadou průvodců **Lonely Planet**, které v češtině vydává nakladatelství **Svojtka & Co.**

IN-00043/B

→ město války a bojů, město hříchů a město plamenů. A město pychy.

28. června roku 1914 přijel do Sarajeva na návštěvu rakousko-uherské provincie arcivévoda František Ferdinand. Následník trůnu se zastavil právě před knihovnou, tehdy radnicí. Již předtím se skupina anarchistů pokusila vhodit do jeho vozu granát. Starosta Sarajeva si tak místo poct vyslechl strohou větu: „Město zrádců, které vítá pumami.“ A pak se Ferdinand otočil a s manželkou Žofií nasedl znovu do automobilu, který se vydal po nábřeží (dnešní ul. Obala Kulina Bana) k rakouským kasárnám. Tady na ně čekala smrt z rukou srbských atentátníků, o měsíc později posloužil atentát jako záminka k vyhlášení války Srbsku, která vešla do dějin jako První světová válka. Atentát se stal u kamenného obloukového mostu Latinska čuprija, známějšího spíše pod názvem Principov most podle jména vraha. Měl tady i pamětní desku se šlápějími. Při obléhání města však byla vytržena ze země kvůli Principově srbské národnosti. Ostatně mnoho ulic z jugoslávských časů získalo jména nová, nyní odkazující spíše na muslimskou historii.

Sarajevo zůstává rozděleným městem. Nemá zeď jako Berlín, spíš neviditelnou hranici, která se plíží ulicemi a čtvrtěmi a vystupuje z nápisů a názvů. V březnu 1996 bylo město sjednoceno podle daytonské mírové dohody pod správou muslimsko-chor-

vatské Federace Bosny a Hercegoviny, část však zůstala v držení Republiky srbské. Volby kopírovaly národnostní složení a na „svých“ územích vítězili vždy příslušníci nacionalisté. I to se snad ale začíná měnit, po posledních volbách musela největší muslimská strana (SDA) odejít do opozice.

U luxusního hotelu Holiday Inn na cestě k centru vlastně tragédie Sarajeva začala. V dubnu 1992 se tu sešly desetitisíce obyvatel, aby demonstrovaly za mír. Ze střechy hotelu na ně začali střílet srbské ostřelovači a několik lidí zabili. Stejný den EU uznala bosenskou nezávislost na Jugoslávii. Po celé zemi se rozhořelo násilí. Právě Holiday Inn symbolizuje návrat do lepších časů. Dříve jasně žlutá budova sloužila za války jako útočiště zahraničním novinářům. Hotelu to však nepomohlo. Srbové jej likvidovali systematicky po patrech buď ze zábavy nebo jako zaměřovací terč pro ostřelování strategičtějších budov – kasáren a parlamentu. Vysoká moderní stavba, kde sídlil novodobý bosenský parlament, je zase v protikladu k hotelu Holiday Inn (který už má novou žlutou fasádu), ukázkou, že nový život se vrací pomalu. Budova je zničena a trčí do výšky jako strašlivý památník doby nedávné.

Další olympiáda?

V živé paměti je ještě kreslená postavička malého vlka Vučka, maskota zimních

Transportér OSN před hotelem Holiday Inn

olympijských her 1984, které se v Sarajevu konaly. Lyžovalo se na horskému masivu Bjelašnica, Jahorina a Igman, hokejisté hráli v hale Zetra a zahajovací ceremoniál se uskutečnil na vedle stojícím stadionu ve čtvrti Koševo na severu města. Válka všechno změnila. Přes vrchy, obklopující město, létaly granáty, které zničily i halu. Kolem stadionu vyrostl obrovský hřbitov plný bílých náhrobních stél. Po válce se začalo budovat. Stadion byl zrekonstruován a jednou z prvních velkých akcí se tu v roce 1997 stal koncert U2. Média psala, že koncert spojil rozdělenou Bosnu. Stejně ožívají ostatní sportoviště. A Sarajevo má nový sen: pořádat zimní olympiádu v roce 2010.

Ostatně kultura a sport nevymizela ze Sarajeva ani za války. Ne nadarmo se říkalo, že je to nejkulturnější město světa, přestože veškeré akce se konaly pod rouškou tmy či mlhy, dobře skryty před nepřítelem. Již několik let se ve městě scházejí filmaři z celého světa na letním festivalu, který si získává stále větší prestiž.

Na první pohled

Sarajevo však není jen živým památníkem na všechna krveprolití, která se tudy přehnala. Pohled z okolních vrchů na opět poklidné, hrdé město plné moderních činžáků, starých domků s nízkými střechami, muslimských hřbitovů, minaretů a krásných paláců z rakousko-uherské epochy stačí, aby se do Sarajeva každý zamiloval na první pohled. Stejně jako básník Jiří Mahen: „Sarajevo! Má duše tě miluje. Zasnoubila se s tebou. Velmi často vidím tě živě před sebou. Opanovalo jsi mé sny. Vidím tě pořád, pořád jenom s výše, veliký džín otvírá mně perspektivy nad tebou, jsi mé fantasií „hradem přepevným“ i je mi dobře na světě, pomyslí-li, že existuje vůbec takové spanilé město pro můj duchovní zrak, jako jsi ty.“ ●

Jan Dražan, Jan Pergler

jan.drazan@economia.cz,
jan.pergler@economia.cz